

LIETUVOS PACIENTŲ
ORGANIZACIJŲ
ATSTOVŲ TARYBA

International Alliance of
Patients' Organizations

A global voice for patients

Full Member

LIETUVOS PACIENTŲ ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ TARYBA (LPOAT)

Europos pacientų forumo ir Tarptautinio pacientų organizacijų aljanso narė

Įm. kodas 195756130, Gedimino pr.28 – 404, LT-01104 Vilnius; tel. (8-5) 2620783, faksas (8-5) 2610639, mob. 8 652 11555; internetas: www.pacientutaryba.lt; el. paštas: info@pacientutaryba.lt; atsisk. sąskaita LT15 7044 0600 0098 0983, BIC: CBVILT2X, AB SEB bankas

2021-04-15 Nr. 21-10

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai

Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius

ministerija@sam.lt

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetui

Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius

sveikrkt@lrt.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Lukiškių g. 2, LT-01512 Vilnius

finmin@finmin.lt

Siunčiama elektroniniu paštu. Originalas paštu siunčiamas nebus.

Dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatos vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos, vienijančios 31 pacientų organizaciją, vardu, norime atkreipti Jūsų dėmesį į šiuo metu, mūsų manymu, galiojantį neteisingą PVM lengvatos taikymą vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms. Įvertinę LR Sveikatos apsaugos ministerijos 2021 m. kovo 31 d. raštą Nr. (10.3.2.1-25)10-, norime patikslinti mūsų 2021 m. kovo 10 d. Nr. 21-07 kreipimąsi ir plačiau aprašyti susidariusią situaciją, kuri pandemijos metu yra ypatingai nepalanki sergantiems Lietuvos gyventojams.

Pridėtinis vertės mokestis receptiniams vaistams

Šiuo metu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 str. 4 d. 5 p., lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas receptiniams vaistams, kurie yra kompensuojami valstybės, taip pat ir receptiniams vaistams, kurie yra nekompensuojami valstybės. Tad gyventojas, išgydamas receptinį vaistą, tiek kompensuojamą, tiek nekompensuojamą, yra vienodai vertinamas ir moka lengvatinį 5 proc. PVM. Esama situacija, dėl PVM lengvatos receptiniams vaistams, Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybą tenkina.

Pridėtinės vertės mokestis medicinos pagalbos priemonėms

Didžiausia problema yra dėl medicinos pagalbos priemonių, nes pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 str. 4 d. 5 p., lengvatinis 5 proc. PVM tarifas taikomas tik medicinos pagalbos priemonėms, kurios yra kompensuojamos valstybės, t.y. išrašomas kompensuojamame recepte ir išigyjamos su kompensacija. Tačiau lengvatinis PVM tarifas yra netaikomas toms pačioms medicinos pagalbos priemonėms, kurios yra išigyjamos be valstybės kompensacijos, t.y. pacientas perka priemones savo lėšomis, pavyzdžiui pritrūkus tų pačių sauskelnių, cukrinio diabeto kontrolei reikalingų diagnostinių kraujo gliukozės juostelių ir t.t., tuomet pacientas turi mokėti ir didesnę 21% PVM.

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos nuomone, susidariusi situacija nėra sąžininga visiems pacientams vienodai, nes gyventojai, kurie išigyja medicinos pagalbos priemones, bet valstybė jų jiems nekompensuoja, turi ne tik mokėti visą jų kainą, bet dar papildomai turi mokėti ir didesnę PVM, nei tie pacientai, kuriems priklauso valstybės kompensacija.

Dažnai pacientų būklei ar higienai pagerinti reikalingas tam tikras priežiūros būdas, priemonė, tačiau trūkstant tam tikrų tyrimų, kurie pagrįstų konkrečios lėtinės ligos diagnozę, gydytojai neturi teisės išrašyti kompensuojamo recepto medicinos pagalbos priemonėms. Vadinasi, kol pacientui oficialiai nebus patvirtinta tam tikra diagnozė, jis ne

tik neturės galimybės įsigyti medicinos pagalbos priemonių su valstybės pagalba, bet dar jiems reikės mokėti ir didesnę 21 proc. PVM.

Be to, dažnai pacientams neužtenka valstybės kompensuojamų medicinos pagalbos priemonių. Medicinos pagalbos priemonių išrašymo kiekiai yra nustatyti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 6 d. įsakyme Nr. 529 „Dėl Kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašo (C sąrašo) patvirtinimo“. Išrašomi medicinos pagalbos priemonių kiekiai yra riboti ir realybėje dažnai pacientams jų trūksta. Tad, jei pacientams būtina įsigyti didesnę jų kiekį, nei pagal priklausančią kompensaciją, medicinos pagalbos priemonių kiekiui, kurio nekompensuoja valstybė, pacientas ne tik negauna kompensacijos, bet turi mokėti ir didesnę PVM. Šis klausimas labai aktualus pacientams, kuriems tenka įsigyti medicinos pagalbos priemonių inkontinencijai, taip pat įsigyjantiems tvarsliaivą, stomos priežiūros priemones, diabeto kontrolės priemones (pvz. diagnostines juosteles) ir t.t.

Manome, kad medicinos pagalbos priemonės turi būti prieinamos visiems pacientams vienodai, todėl tie, kurie negauna valstybės kompensacijos, arba tie, kuriems kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių neužtenka, neturėtų būti baudžiami, verčiant juos mokėti dar ir didesnę 21 proc. PVM.

Nereceptinių vaistų pridėtinės vertės mokestis

Visi vaistai, tiek receptiniai, tiek ir nereceptiniai, yra būtinoji prekė, todėl, Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos manymu, turi būti prieinami visiems Lietuvos gyventojams.

Nereceptiniai vaistai turi būti įperkami ir mažas pajamas gaunantiems gyventojams, todėl turėtų būti visiems vaistams, ne tik receptiniams, kaip yra šiuo metu, taikomas lengvatinis PVM. Atkreipiame dėmesį, kad mažas pajamas gaunantiems pacientams pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 17 d. nutarimą Nr. 647 „Dėl Paciento priemokos už kompensuojamuosius vaistinius preparatus ir medicinos pagalbos priemones padengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ yra valstybės kompensuojami be priemokos tik kompensuojami receptiniai vaistai, tačiau už

nereceptinius vaistus (pvz.: nuo skausmo, virškinimo sutrikimų, alergijų ir pan.) šie Lietuvos gyventojai turi mokėti didelį, 21 proc. PVM.

2020 m. birželio 17 d. Nr. 620 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4460, Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 2 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4709 ir Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4714 konstatavo, kad lengvatiniis nereceptinių vaistų PVM Lietuvos biudžetui kainuotų 35 mln. eurų. Manome, jog būtina dar kartą analizuoti esamą situaciją, įvertinti pandemijos ir karantino padarinius ne tik verslui, bet ir Lietuvos pacientams, t.y. labiausiai pažeidžiamai socialiniai grupei, sergantiems Lietuvos žmonėms, ir taikyti lengvatinį PVM taip pat ir nereceptiniams vaistams.

Kaimyninės šalys, Lenkija ir Latvija, taiko lengvatinius PVM ir receptiniams ir nereceptiniams vaistams, kas prisideda prie vienodo pacientų teisių užtikrinimo gauti tinkamą gydymą vaistiniais preparatais.

Pagarbiai,

Vida Augustinienė

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos pirmininkė

Tel. +370 652 11555

El. paštas augustiniene.vida@gmail.com

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba (toliau – LPOAT, įsteigta 2002 m. spalio 28 d., įm. kodas 291737660), 2021 m. vienija 31 įvairiomis sunkiomis lėtinėmis ligomis (artrito, astmos, Bechterevo, diabeto, širdies nepakankamumo, hipertenzijos, dermatologinėmis, epilepsijos, vaikų vėžio, krūties, galvos smegenų, kiaušidžių, retomis onkologinėmis, akromegalija ir kitomis hipofizės bei vėžio ligomis, cistine fibroze, nefrologinėmis, osteoporozės, sutrikusios psichikos, Parkinsono, tinklainės ligomis sergančių, storulių, nacionalinę donorų asociaciją, laringektomuočių, mikčiojimo problemų turinčių žmonių, celiakijos ir maisto netoleravimo) sergančiųjų asociacijas. Per 20 tūkst. jų narių šiandien atstovauja daugiau nei 1 milijonui įvairiomis sunkiomis lėtinėmis ligomis sergančiųjų interesams (www.pacientutaryba.lt). LPOAT nuo 2005 m. yra Tarptautinio pacientų organizacijų aljanso, nuo 2007 m. Europos pacientų forumo, nuo 2014 m. Nacionalinės nevyriausybinių organizacijų koalicijos narė.